

- *набули подальшого розвитку* форми і методи навчання учнів проектно-технологічній діяльності та формування базових понять технологічної освіти, теорії і практики технічної творчості учнів: «творчість», «творча діяльність», «етапи творчої діяльності», «проект», «проектування», «конструювання»;
- *перевірено* на практиці сформульовані на першому етапі дослідження теоретичні положення стосовно науково-методичного забезпечення реалізації змісту технологічної освіти в гімназії з урахуванням особливостей модельних навчальних програм з предмета «Технології»;
- визначено сукупність творчих здібностей учнів 7-9 класів, які необхідні для створення ними технічних об'єктів, розроблення творчих проєктів з *ознаками новизни (об'єктивної чи суб'єктивної), новаторства* (у порівнянні з їх створенням цими ж учнями в 5-6 класах);
- *виокремлено* складові технологічної освіти учнів 7-9 класів гімназії, оволодіння якими забезпечить успішне формування в учнів творчого технічного потенціалу;
- *уточнено* педагогічні умови реалізації змісту навчання технологій у гімназії під час війни та розроблено відповідні рекомендації.

Науково-методичне забезпечення реалізації змісту базової технологічної освіти в Україні

*В.І. Туташинський,
кандидат педагогічних наук,
завідувач відділу технологічної освіти
Інституту педагогіки НАПН України*

Упровадження нового навчального предмета «Технології» в процесі здобуття учнями базової середньої освіти в Україні розпочалося, на жаль, без належного навчального та науково-методичного забезпечення.

На початок експерименту не було державного замовлення на підручники, посібники й інші засоби навчання для реалізації змісту нового навчального предмета «Технології» і не було розроблено відповідних методик. У більшості вчителів технологій не було засобів для дистанційної роботи.

Під час військового стану умови навчання ще значно погіршилися, а в районах ведення військових дій стали вкрай складними і неможливими для систематичного навчання. Для навчання учнів технологіям вчителі мали виявити неабияку винахідливість у реалізації необхідних проєктів, проявити разом з учнями та їхніми батьками творчість у створенні умов для передачі досвіду, засвоєння нових знань і умінь, набуття компетентностей.

Наразі відділом технологічної освіти Інституту педагогіки НАПН України розроблено та експериментально апробовано в умовах військового стану методику реалізації змісту технологічної освіти учнів 5-6 класів. Також готується практичний посібник для 7-9 класів.

За результатами проведеного констатуючого та формуючого експериментів у 5-х класах, зважаючи на ще недостатній досвід творчої діяльності учнів, навчання рекомендується організувати за алгоритмом, що складається з таких послідовних кроків:

- 1) учні разом з учителем визначають проблему й об'єкт проектування з урахуванням своїх потреб, інтересів і здібностей, а також можливостей матеріально-технічного забезпечення та складають технічне завдання;
- 2) створюють уявний образ проєктованого об'єкта, відображають його у вигляді технічних рисунків, ескізів;
- 3) вивчають, досліджують і добирають необхідні матеріали;
- 4) визначають технологію, добирають інструменти та пристосування, за допомогою яких можна реалізувати проєкт;
- 5) проводять розрахунки для виготовлення виробу;
- 6) виготовляють виріб;
- 7) проводять самооцінювання та взаємооцінювання виконаного проєкту.

Вивчення теоретичного матеріалу, формування відповідних знань, умінь, навичок, розвиток творчих здібностей відбувається у процесі проєктно-технологічної діяльності з урахуванням умов навчання, індивідуальних особливостей учнів, можливостей добору безпечних і доступних матеріалів.

У процесі навчальної діяльності учні та учениці збагачують власний досвід техніко-технологічними і проєктними знаннями й уміннями, у них утворюється комплекс власних суджень, цінностей, ставлень, що поступово формують проєктно-технологічну компетентність.

Дидактичне системне моделювання для об'єктів побуту з різних видів дизайну в технологічній освіті учнів гімназії

*В. В. Вдовченко,
доктор філософії в галузі дизайну,
професор, старший науковий співробітник
відділу технологічної освіти
Інституту педагогіки НАПН України*

Розробка дидактики навчальних матеріалів для учнів і методичних матеріалів для вчителя технології за вимогами Державного стандарту базової середньої освіти 2020 року, розділ 4. «Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб» здійснена за розробленими нами вперше дидактичними моделями структури якісно нового змісту для побутової діяльності у технологічній освіті. Важливою особливістю запропонованих нами моделей є дотримання дидактичних принципів наступності і перспективності між суміжними класами. Так, наприклад, загальноновизнаною є класифікація побутової техніки (далі – ПТ). ПТ вперше науково обґрунтовано подана структурно для вивчення також і за принципом науковості, системності та доступності навчання за складністю для кожного класу у 5-9 класах: 5 кл. – за цільовим призначенням, 6